

GONIĆ SIĘ (29) *vb impf*

się (23), się (6).

inf z tekstów nie oznaczających ó; w pozostałych formach o jasne.

inf gonić się (2) [w tym *RejZwierc* 248 może **GONIĆ**]. \diamond *praes* 2 sg gonisz się (1). \diamond 3 sg goni się (7). \diamond 1 pl goni(e)my się (2). \diamond 3 pl gonią się (8). \diamond *praet* 3 sg m gonił się (2). *f* goniła się (2). \diamond 3 pl m pers gonili się (1). \diamond 3 du m an -esta się goniła (1) *BierEz Ov*. \diamond *part praes act* goniąc się (2), goniący się (*cum m*) (1); -ąc *RejZwierz*; -ąc : -ęcy *RejWiz* (1 : 1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *Wzajemnie się ścigać, gonić, biegać jeden za drugim; prześladować się wzajemnie* (10) : *ZapWar* 1558 nr 2686; A iż chodzą s poštawą/ á łby pogolili/ A zda fie im áby tym Bogá zniewolili. [...] A iákoś tu powiedział/ palą/ kurzą/ dzwonią/ A około kościoła s kropidły fie gonią. *RejWiz* 183v; á połpolicie chárći thákie krothofile miewaią. Więc fie tu po piałku gonią/ więc tu przez fie f kaczą/ więc tu ieden drugiego obáli *RejZwierc* 72v.

gonić się z kim, z czym (4): Lew iż się był vpracował/ Rościągnawłzy się w gáiu łpał: Myłz gdy się z myłzą goniłá/ Ná nogę mu náłtąpiłá. *BierEz* M4v; *RejZwierz* 110v; *BielKron* 24; Tátármí zmurowano ow zamek w Krákowie/ A to iuz bez trudności pewni Tátárowie. Nie trzebá fie z nimi bić ni gonić łápáiąc *RejZwierc* 248.

W przen (3) : PRáwiechmy by w odmęcie/ zátrwożone ryby/ Goniemy fie po fwiátu/ wespółek bez chyby. *RejZwierz* 125; *RejPos* 331 [2 r.].

2. *Wzajemnie się przepędzać, odpędzać* (1) : Ieleń z koniem łpołem byli/ Iedną się łąką żywili: Koń był temu bárzo nie rad/ Iże z nim ieleń łpołem iadł. Y częłto sie tego pokułzał/ Aby go był z łąki zegnał: A wólzakoż rowna walká byłá/ Spolemełtá się goniła. *BierEz Ov*.

3. *Biec, podążać za kimś (lub za czymś), by go ująć; ścigać, tropić; prześladować; persequi PolAnt* (9) : *gonić się z kim* (1): áno im y miley y łporzey robić kiedy páná widzą. A wólzakoż nie owégo co fie z nimi po polu z máczugą goni/ álbo biczem po grzbiecie kołáce. *RejZwierc* 109v.

gonić się za kim (1): Potym rzekł/ przecz ták pánie moy gonilz fie zá mną sługą łwym? *BudBib* 1.Reg 26/18.

W przen (1) :

Zwrot: »za wiatrem się gonić« = *robić coś niepotrzebnie* (1): á przedfię ludzie wolą fie zá wiatrem gonić/ y z prawdą walczyć. *BudNT* li.

a. *Ścigać, tropić zwierzynę, polować, łowić* (6) : *RejRozpr* Hv; Albo owi myłliwcy/ co po poloch trábią/ A ze pły fie gonięcy/ cudze żyto gnąbią. *RejWiz* 162.

gonić się z czym = *polować na co* (4): Radby gdzie [myłliwiec] dopadł gorącą Woláby pięć niż záiącá A pan zołtał profo łomi Więc fie tu z chrołćielem goni *RejRozpr* H2; *RejWiz* 69v; *RejZwierz* 50; Profto fie ten błędny fwiát ták obchodzi z námi/ Iáko gdy fie w łzelinie wilk goni s kozámi. *RejZwierc* 28v.

4. *Szybko biegać, pędzić* (2) :

W przen (2) :

Zwrot: peryfr. »z konwiami się gonić« = *brać udział w libacji, upijać się* (2): (marg) Pijánice. (-)
Azałz więc tám nie widałz obyczáiw iego/ Gdy kochánkowie iego idą gonionego/ S konwiámi á
z bębenki goniąc fie po świecie *RejWiz* 174v, 66.

5. Brać udział w zawodach, w turnieju, potykać się (3) : Agon, latine certamen. Siłowanie/ też
mieifce ná którym zawód biegáya/ álbo fie gonią/ albo fie z koni zbiyáya. *Mqcz* 6b, 49c.

gonić się z kim (1): Gdzye fie podzyał Herkules co fie s Smoki łomił/ Albo on frogi Hektor co
fie z Greki gonił. *RejWiz* 86v.

6. Usilnie starać się o coś, dążyć do czegoś; czyhać, dybać; sectari PolAnt; consedari Modrz (4) :

gonić się z czym (1): Iáko cnotę rozeznác/ nie wczás fie árguie. Bowiem kto iey by pczółki z młodu
nie włápi/ Ná ftárość goniąc fie z nią/ Inadź fie prózno kwápi. *RejZwierz* 31.

gonić się za czym (2): Bo od namnieyfszego znich/ áż do nawiętszego/ káždy goni fie zá
łákomftwem *BudBib Ier* 6/13; Ani ma być miedzy wielkie ludzi táki liczon/ kto vkłony/ roznofszenia
wieści prózne á wielmożne tytuły/ ták wielce waży/ że fie zá nimi przez okrutne vczynki goni.
ModrzBaz 107v.

W przén [z kim] (1) : Szpetnie fie tá marna śmierć z nimi goni kołá *RejWiz* 102v.

Synonimy: **3.** bieżec, naśladowac, pędzić, przec, przenaśladowac, ścigać; **a.** łowić; **5.** bić się, potykać
się, szermowac, zawodowac; **6.** czyhać, godzić, szukać.

Formacje współrdzenne cf GNAC.